संस्कृत

धर्मशास्त्र

अ-नं १३

कृत्यरत्नावली

(२१)

3350

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(1)

श्रीगजाननायनमः श्रीसरस्वत्यैनमः नमस्कृत्यरमानाथंभट्टविठ्ठलसूनुना कृत्यरत्नावलीरम्यारामचं
द्रेणरच्यते १ तत्रतिथिकृत्येतुकृष्णादिप्रतेशुक्लादिमेवचेतिवचनाच्चैत्रकृष्णप्रतिपदमारभ्यतिथिकृत्यानु
च्यंते तत्रचैत्रकृष्णप्रतिपदिकृत्यविशेषः पद्मपुराणे चैत्रमासिमहाबाहोपुण्याप्रतिपदुत्तरा तस्यांयःश्वप
चंस्पृष्ट्वास्नानंकुर्यान्नरोत्तम नतस्यदुरितंकिंचिन्नाधयोव्याधयोनृप भवंतिकुरुशार्दूल तस्मात्स्नानंसमाचरे
त् नारीनीराजनंतत्रसर्वरोगविनाशनं गोमहिष्यादिमार्तिकंचित्तसर्वंभूषयेन्नृप तैलवस्त्रादिभिःसर्वास्तोरणा
धस्ततोनयेत् ब्राह्मणानांततोभोज्यंकुर्यात्कुरुपुंगवइति अत्रप्रतिपदौदयिकीग्राह्या प्रवृत्तेमधुमासेतुप्र
तिपद्युदितेरवाविति भविष्योत्तरादिकेवचन होलिकादाहदिनात्पवहितोत्तरदिनंग्राह्यमितितुयुक्तं अतएववसिष्ठे
नस्वर्यापिविहिता वत्सरादौवसंतादौबलिराज्ये[illegible]विधेयकर्त्तव्याप्रतिपत्सर्वदाबुधैरिति अत्रतैलाभ्यंगो
निनित्यः वत्सरादौवसंतादौबलिराज्येतथैवच तैलाभ्यंगमकुर्वाणोनरकंप्रतिपद्यतइतिइतिरद्धवसिष्ठवचना रामः
चैत्र त् कृष्णद्वादशीचैराजकल्पादिः चैत्रकृष्णत्रयोदशीशतभिषायुतावारुणीतत्रगंगास्नानंमहाफलं तदुक्तंस्कां १
दे वारुणेनसमायुक्तामधोःकृष्णत्रयोदशी गंगायांयदिलभ्येतसूर्यग्रहशतैःसमेति इयमेवशनिवारयोगेम

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

हा वारुणी शुभयोगयोगे महामहावारुणीफलात् तथा चैत्रे शनिवारसमायुक्ता सा महावारुणी स्मृता गंगायां
यदि लभ्येत कोटिसूर्यग्रहैः समा शुभयोगसमायुक्ता शनौ शतभिषा यदि महामहेति विख्याता त्रिकोटिकुलमु
द्धरेद्धिति चैत्रकृष्णचतुर्दश्यां कृत्यविशेषः पुराणसमुच्चये चैत्रकृष्णचतुर्दश्यां यः स्नायाच्छिवसंनिधौ गंगा
यां च विशेषेण स न प्रेतो नाभिजायते चैत्रकृष्णचतुर्दश्यामंगारकदिनं यदि पिशाचत्वं पुनर्न स्याद्गंगायां स्नान
भोजनात् भोजनं जलपानं चैत्री अमावास्या मन्वादिः फाल्गुनस्य त्वमावास्येति मात्स्यात् अत्र फाल्गुनश
ब्दामांतमासाभिप्रायेण सा च श्राद्धे अपराह्णिकी ग्राह्या तत्र चैत्रशुक्लप्रतिपदि संवत्सरारंभविधिः तथा
14 च कल्पतरौ ब्रह्मपुराणे चैत्रमासि जगद्ब्रह्मा ससर्ज प्रथमेऽहनि शुक्लपक्षे समग्रं तु तदा सूर्योदये सति ततः
प्रवृत्तो यो धर्मः सर्वैः पर्वतरैः कृतः अद्यापि [illegible]ं कर्तव्यो सौ प्रयत्नतः तत्र कार्या महाशांतिः सर्वक
ल्मषनाशिनी सर्वोत्पातप्रशमनी कलिदुःस्वप्ननाशिनी आयुःप्रदा पुष्टिकरी धनसौभाग्यवर्धिनी मंग
ल्या च पवित्रा च लोकद्वयसुखावहा यस्यामादौ च संपूज्यो ब्रह्मा कमलसंभवः पाद्यार्घ्यपुष्पधूपैश्च वस्त्रा
लंकारभोजनैः होमैर्बल्युपहारैश्च तथा ब्राह्मणतर्पणैः तथा क्रमेण देवेभ्यः पूजा कार्या पृथक् पृथक्

(2)

कृत्यरत्ना
२

देवेभ्योवक्ष्यमाणेभ्यःकालादिभ्यःप्रयत्नतः कृत्वोंकारनमस्कारौकुशोदकतिलाक्षतैः पुष्पधूपप्रदीपैश्चभोजनै
श्चयथाक्रमं मंत्रंसंपूजनार्थंतुवक्ररूपंपरिस्पृशेत् मंत्रमितिजातावेकवचनं नानारूपान्मंत्रान्परिस्पृशेत्सठेदित्यर्थः
तेचवक्ष्यमाणब्रह्मादिविष्वक्सेनांतदेवतानांप्रणवादिचतुर्थ्यंतनमोंतनामरूपाः ॐनमोब्रह्मणेतुभ्यंकालायचमहात्मने
नमस्तेस्तुनिमिषायत्रुट्येचनमोनमः लवायचनमस्तुभ्यंनमस्तेस्तुक्षणायच नमोनमस्तेकाष्ठायैकलायैचाथ
सर्वदा नाडिकायैसुषुम्नायैमुहूर्तायैनमोनमः नमोनिशाभ्यःपुण्याभ्योदिवसेभ्यश्चनित्यशः पक्षाभ्यांचाथमासे
भ्योऋतुभ्यःषड्भ्यएवच अयनाभ्यांतुपंचभ्योवत्सरेभ्यश्चसर्वदा पंचभ्योवत्सरेभ्यःसंवत्सरपरिवत्सरइडुवत्सरा
नुवत्सरवत्सरेभ्यः नमःकृतयुगादिभ्योग्रहेभ्यश्चनमोनमः अष्टाविंशतिसंख्येभ्योनक्षत्रेभ्योनमोनमः अभिजि
तासहाष्टाविंशतिसंख्याकं राशिभ्यःकरणेभ्यश्चव्यतीपातेभ्यएवच प्रतिवर्षाधिपेभ्यश्चविज्ञानेभ्योनमःसदा
नमोस्तुकुलनागेभ्यःसात्वयात्रिभ्यएवच सान्वयात्रिभ्यःसारथिवरेभ्यः नमश्चतुर्दशभ्यस्तु मनुभ्यश्चपुनःपु
नः नमःपुरंदरेभ्यश्चतत्संख्येभ्योनमोनमः तत्संख्येभ्यश्चतुर्दशसंख्येभ्यः पंचाशद्भ्योनमोनित्यंदक्षकन्याभ्यए
वच नमोदित्यैस्तुव्रतायैजयायैचाथसर्वदा कुशाग्रायनमस्तुभ्यंसर्वाग्र्यजनकायच नमोस्तुवक्रपुत्रायपत्नीभिः

रामः
२

2A

सहितायच नमोऽवध्येतथाऽवध्येनिद्राये धनदायच नलकूबरयक्षाययुत्थकस्वामिनेनमः नमोस्तुशंखपद्माभ्यां
निधिभ्यामपितत्पराः भद्रकालेमेनमो नित्यंस्कंदायेचनमोनमः वेदवेदांगविद्यास्थानेभ्यएवच नागयक्षसुप
र्णेभ्योनमोस्तुगरुडायच अरुणायनमस्तुभ्यंसप्तद्वीपेभ्यएवच सप्तभ्यश्चसमुद्रेभ्यःसागरेभ्यश्चसर्वदा उत्तरेभ्यः
कुरुभ्यश्चनमोस्त्वैरावतायच भद्राश्वकेतुमालाभ्यांनमः सर्वत्रसर्वदा इलावृतायचनमोहरिवर्षायचैवहि नमः
किंपुरुषेभ्यश्च भरतायनमोनमः नमोभारतवर्षेभ्योनवखंडेभ्यश्चाथसर्वदा पातालेभ्यश्चसप्तभ्योनरकेभ्योनमोनमः
कालाग्निरुद्रशेषाभ्यांहरयेक्रोडरूपिणे सप्तभ्यश्चमहालोकेभ्योमहाभूतेभ्यएवच नमस्तेरजसेसत्वैवनमःप्रकृतयेतथा
पुरुषायाभिमानायानमोस्तुव्यक्तमूर्तये हिमवत्प्रमुखेभ्यश्चपर्वतेभ्योनमःसदा पुराणेभ्यश्चगंगाभ्यःसप्तभ्यश्चन
मोनमः नमोस्त्वधतनीभ्यश्चसप्तभ्यश्चाथसर्वदा नमोस्तुपुष्करादिभ्यस्तीर्थेभ्यश्चपुनःपुनः निम्नगाभ्योनमोनित्यंविन
स्तायाभ्यएवच चतुर्दशाभ्योदीर्घेभ्योधारिणीभ्योनमोनमः नमोधात्रेविधात्रेचछंदोभ्यश्चनमोनमः सुरभ्यैरावणाभ्यांचन
मोभूस्योनमोनमः नमस्त्वथोच्चैःश्रवसेध्रुवायचनमोनमः नमोस्तुधन्वंतरयेशस्त्रास्त्राभ्यांनमःसदा विनायककुमा
राभ्यांविघ्नेभ्यश्चनमःसदा शाखायचविशाखायनैगमेयायचैनमः नमस्कंदग्रहेभ्यश्चस्कंदमातृभ्यएवच ज्वरायरोगपत

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(3)

रुद्ररत्ना २ येभस्मप्रहरणायच रुषिभ्योवालखिल्येभ्यः काश्यपायनमः सदा असोमपेभ्यश्चनमस्तुऋषिनेभ्योनमः सदा आदित्ये
भ्योनमोनित्यंद्वादशेभ्यश्चसर्वशः एकादशेभ्योरुद्रेभ्यस्तगणेभ्योनमोनमः दशेभ्योविश्वदेवेभ्यः पुण्येभ्यश्चनमः सदा
नमोवसुभ्यस्त्वष्टेभ्योनमोयोगिभ्यएवच द्वादशभ्यो[illegible]भ्यश्चनमः सर्वत्रसर्वदा दशभ्यस्त्वंगिरोभ्यश्चतपस्विभ्योनमोनमः
नमोनासत्यदस्राभ्याभश्विभ्यांनित्यमेवहि साध्येभ्योद्वादशेभ्यश्चपौराणेभ्योनमः सदा एकोनपंचाशद्भ्योथमरुद्भ्य
श्चनमोनमः शिल्पाचार्यायदेवायनमस्तेमेविश्वकर्मणे [illegible]लोकपालेभ्यस्तायुधेभ्यश्चसर्वदा आयुधेभ्योवाहनेभ्यो
धर्मेभ्यश्चनमः सदा आसनेभ्योडुडुक्षिभ्योदेवीभ्यश्चनमोनमः दैत्यराक्षसगंधर्वपिशाचेभ्यश्चनित्यशः पितृभ्यस्स
सभेदेभ्यः प्रेतेभ्यश्चनमोनमः सूक्ष्मेभ्यश्चदेवे[illegible]भागवतेभ्यएवच नमस्तेबहुरूपायविष्णवेपरमात्मने अथ
किंबहुनोक्तेनमंत्रेणानेनचार्चयेत् प्राङ्मुखोदङ्मुखो[illegible]देवानुद्दिश्यपर्ववत् अर्घ्यैःपुष्पैश्चधूपैश्चवस्त्रैर्माल्यैश्च
दीपवान् धनधान्यादिविविधैर्दक्षिणाभिश्चसर्वदा अथवाकिंविस्तरेणविप्रानेवदेवतोद्देशेनपूजयेदित्यर्थः इति रामः २
हासपुराणाभ्यांप्रवक्तृश्चद्विजोत्तमान् इतिहासपुराणाभ्यांतत्पुस्तकदानेनेत्यर्थः कालज्ञान्वेदशास्त्रज्ञान्भक्त्यान्वितं
वधिवांधवान् अनेनैवतुमंत्रेणस्वाहांतेनपृथक्पृथक् प्रविष्टायाग्नयेहोमः कर्तव्यैः सर्वत्समये वेदवज्ञाङ्कितंदत्वास्त्रा

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

३४

ने प्राधानिके सति वेदवत्त्वे दैनिकर्तव्यतामुक्तं प्राधानिकेस्थाने प्रधाने होमारंभे आत्मशोभानतः कार्या मंगलालंभ
नंतथा भोजयित्वा द्विजान्सर्वान्मुनीन्संबधिबांधवान् विशेषेणतु भोक्तव्यं कार्यमभ्यापि महोत्सवः नवसंवत्सरारंभे सव
सिद्धिः प्रवर्तनं इति तत्र प्रतिपद्दौदयिकी ग्राह्या चैत्रे मासि जगद्ब्रह्मा ससर्ज प्रथमेहनि शुक्लपक्षे समग्रंतु तदा सूर्योदये स
तीति ब्रह्मपुराणात् दिनद्वयेतद्व्याप्तौ तत्स्पर्शे वा पूर्वैव वत्सरादौ वसंतादौ इति रत्नसिद्धोक्तेः अस्य मलमासत्वेन तत्रै
व संवत्सरारंभः तस्या एव संवत्सराद्यतिथित्वात् अत्रैवाभ्यंगो नित्यः वत्सरादौ वसंतादा वलिराज्ये तथैव च वचनात्
अत्रैव नवरात्रारंभः मलमासपाते तु उत्कर्षः अत्र प्रपादानमुक्तं भविष्यपुराणे अतीते फाल्गुने मासि प्राप्ते चैत्रे महो
त्सवे पुण्येहि विप्रकथिते प्रपादानं समारभेत् [illegible] पेयं सर्वसामान्याभ्यां तेभ्यः प्रतिपादिता अस्याः प्रदानात्पि
तरस्तृप्यंतु हि पितामहा इति तत्रैव अविच्छिन्नार्यं तत्तो [illegible] मासचतुष्टयं तथा प्रपादातुमशक्तेन विशेषाद्धर्मलिप्सुना
प्रत्यहं धर्मघटो वस्त्रसंवेष्टिताननः ब्राह्मणस्य गृहे देयः शीतामलजलः शुचिः तत्र मंत्रः एष धर्मघटो दत्तो ब्रह्माविष्णु
शिवात्मकः अस्य प्रदानात्सकला मम संतु मनोरथाः अनेन विधिना यस्तु धर्मकुंभं प्रयच्छति प्रपादानफलं सोपि प्राप्नो
ती हनसंशय इति इयं श्वेतकल्पादिः अत्र श्राद्धादि महाफलं इति त्रिंशद्भीकल्पास्तिथयः परमेष्ठिनः आरंभतिथ

(५)

कृत्यरत्ना० ५ स्तास्क शुक्लाः पुष्पतमामनाः तास्कश्राद्धे कृते पुण्यमाकल्पस्थायि कल्पतरुरिति नागरखंडात् चैत्रशुक्लतृतीयायामीश्व
रयुतां गौरीं संपूज्यां दोलयेत् तथाच देवीपुराणे तृतीयायां यजेद्देवीं शंकरेणासमन्वितां कुंकुमागरुकर्पूरमणिवस्त्र
सुगंधकैः स्रग्गंधधूपदीपैश्च दमनेन विशेषतः आंदोलयेत्ततो वत्स शिवोमातुष्टये सदा रात्रौ जागरणं कार्यं प्रातर्देया
च दक्षिणा हेमवस्त्रान्नपानादि तांबूलानि स्रजस्तथेति मूर्तिस्वरूपमुक्तं देवीपुराणे सौवर्णी तु उमा कार्या राजतः शंकर
स्तथा चतुर्भुजस्तु देवेशो द्विभुजा तु उमा भवेदिति इयं मुहूर्तमात्रापि परा ग्राह्या गौरीदैवत्यत्वात् इयं च मन्वादिः
सा च श्राद्धे पराह्णव्यापिनी ग्राह्या स्नानदानादौ [illegible] श्राद्धमुक्तं मात्स्ये कृतं श्राद्धविधानेन मन्वादिषु युगा
दिषु हायनानां द्विसाहस्रं पितृणां तृप्तिदं भवेदिति [illegible] कमासेपीदं कर्तव्यं मन्वादिके तैथिकं च कुर्यान्मासद्वये
पिचेति स्मृतिचंद्रिकोक्तेः अत्र पिंडदानं नास्ति [illegible] विषुवायनसंक्रांतिमन्वादिषु युगादिषु विहाय
पिंडनिर्वापं सर्वश्राद्धं समाचरेदिति एतत्करणे प्रायश्चित्तमुक्तं मत्स्यविधाने तं भुवः प्रतिमंत्रेण शततारं जलेजपे रामः ४
त् मन्वाद्योपदानत्वेनाकृतेनैव वायदीति एवं षण्णवतिश्राद्धान्यपि नित्यानि तेषामयं संग्रहः अमा १२ मनु १४
युग ४ क्रांति १२ धृति १३ पात १३ महालयः १६ अन्वष्टक्यं ४ पूर्वेद्युः ६ पण्णवत्योष्टकास्त्रयेति चैत्रशु

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

5A

कृत्तृतीयामत्स्यजयंती चैत्रशुक्लपंचमीत्यन्ये आषाढशुक्लैकादशीत्यपरे इयंच मध्यान्हव्यापिनी ग्राह्या तदुपास
कानां चनित्या अन्येषां काम्या अस्यामेव श्रीपूजा हेमाद्रौ विष्णुधर्मोत्तरे चैत्रशुक्लपंचम्यां भवान्यां उत्पत्तिः तत्रभवानी
यात्रोक्ता काशीखंडे भवानीं यस्तु पश्येत शुक्लाष्टम्यां मधौ नरः नजातु शोकं लभते सदानंदमयो भवेदिति अत्रै
वाऽशोककलिकाप्राशनमुक्तं लैंगे अशोककलिकाश्चाष्टौ ये पिबंति पुनर्वसौ चैत्रमासि सिताष्टम्यां नते शोकमवा
प्नुयुः पुनर्वसुयोगोऽनावश्यकः किंतु प्राशस्त्यातिशयार्थः तिथिः शरीरं देवस्य तिथौ नक्षत्रमाश्रितं तस्मात्तिथिं प्रशं
संति न नक्षत्रं तिथिं विनेति ज्योतिःशास्त्रात् तिथ्या [illegible] स्कांदे मीने मधौ शुक्लपक्षे अशोकाख्यां तथाष्टमीं पिबेद्
शोककलिकां स्नायाल्लौहित्यवारिणीति अत्र मधुश्चांद्रः [illegible] थद्वादशग्रहण्यात् ज्येष्ठे मासि वृषे रवाविति वत् मीने फला
धिक्यं फलं तु मंत्रलिंगाच्छोकराहित्यं प्राशनमंत्रस्तु त्वामशोक हराभीष्ट मधुमाससमुद्भव पिबामि शोकसंतप्तो मामशो
कं सदा कुर्विति विष्णुः पुनर्वसुबुधोपेता चैत्रे मासि सिताष्टमी प्रातस्तु विधिना स्नात्वा वाजपेयफलं लभेदिति स्कांदे
पुनर्वसौ वृषे लग्ने चैत्रे मासि सिताष्टमी लौहित्ये विरजे स्नायात्सर्वपापैः प्रमुच्यते पृथिव्यां यानि तीर्थानि सरितः साग
राद्यः सर्वे लौहित्यमायांति चैत्रे मासे सिताष्टमी स्नानमंत्रः ब्रह्मपुत्र महाभाग शंतनोः कुलनंदन अमोघगर्भसं
भव तं पापं लौहित्य मे हर एव कालिकापुराणेपि चैत्रे मासि सिताष्टम्यां यो नरो नियतेंद्रियः स्नायाल्लौहित्यतोयेषु स याति ब्रह्म

A joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(5)

कृत्यरत्ना० ५

याःपदं लोहितात्सरसोजातो लोहित्याख्यस्ततोभवत् चैत्रंतुसकलंमासंशुचिःप्रयतमानसः लोहित्यतोयेयःस्नाया
त्सकैवल्यमवाप्नुयात् इति चैत्रशुक्लनवमीरामनवमी सामध्यान्हयोगिनीग्राह्या अगस्तिसंहितायां चैत्रेशुद्धेतुनव
मीपुनर्वसुयुतायदि सैवमाध्यान्हयोगेनमहापुण्यतमाभवेदितिदिनद्वयेतादृशीचेत्पुनर्वसुयुताग्राह्या तादृ
श्यपिदिनद्वयेचेत्तदापराग्राह्या नवमीचाष्टमीविद्धा [illegible] विष्णुपरायणैरित्यगस्त्यसंहितावचनात् इयंतदुपास
कानांनित्या काम्यातुसर्वेषांभवतीत्यन्यत्रविस्तरः [illegible] अत्रमध्याह्ने पूजारात्रौजागरणंपरेद्युःप्रातःपायसहोम
ब्राह्मणभोजनपारणादिचेतिदिनद्वयात्मकंव्रतं कर्तव्यं [illegible] मलमासेनकार्या स्पष्टमासविशेषाख्याविहितंवर्जयेन्
मलेइतिवचनात् अथव्रतविधिः प्रातः[illegible]यानित्यः सूर्यःसोमोयमःकालौसंध्येभूतान्यहःक्षपा
पवनोदिक्पतिर्भूमिराकाशःखचरानराः ब्रह्म[illegible]शासनमास्थायकल्प्यध्वमिहसंनिधिमितिमंत्रेणसूर्यादिदेव
ताभ्योव्रतंनिवेद्याचम्यप्राणानायम्यसंकल्पंकुर्यात् तत्रसंकल्पमंत्रः उपोष्येनवमींत्वद्ययामेष्वष्टसुराघवे तेन
प्रीतोभवत्वंभोसंसाराख्राहिमांहरइति ततः कोमलांगंविशालाक्षंइंद्रनीलसमप्रभं पार्श्वेभरतशत्रुघ्नौतालवृंत राम: ५
करावुभौ अयेध्यग्रंहनुमंतंरामानुग्रहकांक्षिणमितिध्यात्वा रामप्रतिमासमीपेषट्कोणमध्येकोशल्यांदशरथं
चपूजयेत् षट्कोणकोणेषु रांहृदयायनमः इत्यादिरूपेणहृदयादीनिषट् षट्कोणबाह्याष्टदलकमलमूलेषु हनुमं

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

58

तं सुग्रीवं भरतं विभीषणं लक्ष्मणं अंगदं शत्रुघ्नं जांबवंतं चदलमध्येषु धृष्टिं जयंतं विजयं सुराष्ट्रं राष्ट्रवर्धनं अ
कोपं धर्मपालं सुमंत्रं च पूजयेत् दलाग्रेषु पूर्वादिक्रमेणाष्टौ लोकपालान्तदग्रे वज्रं शक्तिं दंडं खड्गं पाशं अंकुशं ग
दां शूलं चेति तेषामायुधानि च पूजयेत् रामपूजायां मूलमंत्रः इदं विष्णुरिति वा ॐ रामाय नम इति नाममंत्रो वा ॐ नमो
दशरथायेति दशरथपूजाया अन्येषां नाममंत्रः इंद्राग्निश्च यमश्चैव नैर्ऋतो वरुणोनिलः कुबेर ईशो ब्रह्माद्या दिक्पालाः
स्नापयंतु न इति स्नाने मंत्रः रामस्य जननी चासि रामात्मकमिदं जगत् अतस्त्वां पूजयिष्यामि लोकमातर्नमोस्तु त इति कौ
सल्यां पूजयेत् उच्चस्थे ग्रहपंचके सुरगुरौ सेंदौ नवम्यां तिथौ लग्ने कर्कटके पुनर्वसुदिने मेषंगते पूषणि निर्दग्धुं निखि
लाः पलाशसमिधो मध्यादयोध्यारणेराविर्भूतमभूतपूर्वविभवं यत्किंचिदेकं महः इति मध्याह्ने जन्मभावना वाद्या
दिवादनं च पुष्पांजलेः पूर्वं फलपुष्पांबु अशोक[illegible]सीदलयुक्तं शंखं गृहीत्वार्घ्यं दद्यात् तत्र मंत्रः दशाननव
धार्थाय धर्मसंस्थापनाय च राक्षसानां विनाशाय दैत्यानां निधनाय च परित्राणाय साधूनां जातो रामः स्वयं हरिः
गृहाणार्घ्यं मया दत्तं भ्रातृभिः सहितोनघेति ततः पुष्पांजलिं दद्यात् रात्रौ जागरणं कृत्वा परदिने होमं कृत्वा प्रतिमादा
नं कुर्यात् तत्र मंत्रस्तु इमां स्वर्णमयीं रामप्रतिमां समलंकृतां चित्रवस्त्रयुगच्छन्नां रामोहं राघवाय ते श्रीरामप्रीतये दा
स्ये तुष्टो भवतु राघवः इति दत्त्वा विधानेन दद्याद्देदक्षिणां भवं ब्रह्महत्यादिपापेभ्यो मुच्यते नात्र संशय इति रामनवमी

[watermark: Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai]

(6)

कृत्यरत्ना० ६

चैत्रशुक्लैकादश्यां दोलोत्सवउक्तो ब्राह्मे चैत्रमासस्य शुक्लायामेकादश्यां तु वैष्णवैः आंदोलनीयो देवेशः सलक्ष्मी
को महोत्सवैरिति चैत्रशुक्लद्वादश्यां दमनोत्सवः द्वादश्यां चैत्रमासस्य शुक्लायां दमनोत्सवः बौधायनादिभिः प्रो
क्तः कर्तव्यः प्रतिवत्सरमिति रामार्चनचंद्रिकोक्तेः अत्र पारण्याहर्विवक्षितं पारणाहे नलभ्येन द्वादशी कलयापि
चेत् तदा त्रयोदशीयात्स्यापवित्रदमनार्पणे [illegible] तैव वाक्ये : नित्यं चेदं ऊर्जे व्रतं मधौ दोलां श्रावणे तंतुपूजनं
चैत्रे च दमनारोपमकुर्वाणो व्रजत्यध इति [illegible] पुराणात् इदं शुक्लास्त्वादावपि कार्यं उपाकर्मोत्सर्जनं च पवि
त्रदमनार्पणं ईशान्यस्य बलिं विष्णोः शयनं परिवर्तनं [illegible] कस्य [illegible] गुरोमौद्येपीति विनिश्चय इति [illegible] गार्ग्यवच
नात् चैत्रशुक्लत्रयोदश्यां मदनं चंदनात्मकं [illegible] लेन वीजयेद्व्यजनेन च ततः संफुल्लितः कामः पुत्रपौ
त्रसमृद्धिद इति हयमुदानकल्पादिः चैत्रशुक्ल [illegible] दमनकारोपणे रात्रियोगिनी पूर्वा ग्राह्या मधोः श्रा
वणमासस्य शुक्लाया चतुर्दशी सा रात्रिव्यापिनी ग्राह्या [illegible] बौधायनवचनात् चैत्रपौर्णमास्यां कृत्यविशेषो विष्णु
स्मृतौ चैत्री चित्रायुता चेत्स्यात् तस्यां चित्रवस्त्रप्रदानेन सौभाग्यमाप्नोतीति तथा ब्राह्मे मंदे वार्के गुरौ वापि वारे रामः ६
ष्वेतेषु चैत्रिकी तत्राश्वमेधजं पुण्यं स्नानश्राद्धादिभिर्भवेत् वायत्स्यपि संवत्सरकृतार्चायाः साफल्याय खिलान्कृ
तान् दमनेनार्चयेच्चैत्र्यां विशेषेण सदाशिवं अत्र परा ग्राह्या सावित्रीव्रतमंतरेण भवतो मा पौर्णमास्यो परा इति दीपिकोक्तेः

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

6A

इयंमन्वादिः इतिवैशाखकृत्यानि ॥ अथवैशाखकृत्यं पये तीर्थेचानुदिनंस्नानंतिलैश्चपितृतर्पणं दानंधर्मघटादीनां
मधुसूदनपूजनं माधवेमासिकुर्वीतमधुसूधनतुष्टिदं अथवैशाखस्नानंविष्णुस्मृतिपाद्मयोः तुलामकरमेषेषुप्रातः
स्नानंविधीयते हविष्यंब्रह्मचर्यंचमहापातकनाशनमिति अत्रसौरमासउक्तः अन्यदपिपक्षद्वयमुक्तंपाद्मे मधुमासस्य
शुक्लायामेकादश्यामुपोषितः पंचदश्यांचभोवीरमेषसंक्रमणेपिवा वैशाखस्नाननियमंब्राह्मणानामनुज्ञया मधुसूदन
मभ्यर्च्यकुर्यात्संकल्पपूर्वकमिति तत्रमंत्रः वैशाखंसकलंमासंमेषसंक्रमणेरवेः प्रातःसनियमःस्नायेप्रीयतांमधुसूदन
मधुहंतुःप्रसादेनब्राह्मणानामनुग्रहात् निर्विघ्नमस्तुमेपुण्यंवैशाखस्नानमन्वहं माधवेमेषगेभानौमुरारेमधुसूदन
प्रातःस्नानेनमेनाथफलदोभवपापहन्निति तीर्थानिमाधवेस्नानेतत्रैव यद्दानज्ञायतेनामतस्यतीर्थस्यभोद्विजाः तत्रैवसुश्रा
रणंकार्यंविष्णुतीर्थमिदंत्विति अत्रत्रिकालंविष्णुपूजाकार्या अश्वत्थमूलेजलदानंचेत्यादितत्रैवोक्तं अशक्तस्यत्र्यहंस्ना
नमुक्तंपाद्मे त्रयोदश्यांचतुर्दश्यांवैशाख्यांचादिनत्रय अपिसम्यग्विधानेननारीवापुरुषोपिवा प्रातःस्नानःसुनिय
तःसर्वपापैःप्रमुच्यते यदातुवैशाखेमलमासस्तदासमाप्तिःशुद्धमासेपूर्णिमायांकार्या वैशाखकृष्णप्रतिपन्नारसिं
हकल्पादिः वैशाखशुक्लद्वितीयानीललोहितकल्पादिः वैशाखशुक्लतृतीयाअक्षय्यतृतीया इयंगौरीव्रतेउत्तराका
र्या रंभाख्यांवर्जयित्वातुतृतीयांद्विजसत्तम अन्येषुसर्वकार्येषुगणयुक्ताप्रशस्यतइतिब्रह्मवैवर्तात् गणोगणेशस्तेनल

the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

७

कृत्यरत्ना० ७ क्षणयात्तद्वैवसा चतुर्थी द्वितीययात्तुयाविद्धा तृतीया न कदाचन कर्तव्या व्रतिभिस्तात धर्मकामार्थतत्परैरिति स्कं
द पुराणे द्वितीयाविद्धानिषेधात्र प्रयोजकश्चात्र द्वितीयावेधो न त्रिमुहूर्तात्मकः किंतु कलाकाष्ठादिरूपोपि अत ए
व तृतीया गौरीव्रते स्वल्पापि परा ग्राह्या व्रतांतरेषु त्रिमुहूर्तवेधेन त्याज्यं द्वितीयदिने त्रिमुहूर्ता या एव ग्राह्या त्वमित्या
द्यन्यत्र मत्कृतो द्रष्टव्यं यदा चतुर्थीयुता किंचिदपि न लभ्येत तदा गौरीव्रते त्रिमुहूर्ताभावेन इतरव्रतेष्वपि द्वितीयावि
द्धापि ग्राह्या एकादशी तृतीया च षष्ठी चैव त्रयोदशी पूर्वविद्धापि कर्तव्या यदि न स्यात्परेहनीति वृद्धवसिष्ठवचनात्
इयं चैत्रे तायुगादिः तत्र श्राद्धं नित्यं काम्यं च युगा[illegible]क्रम्य पानीयमप्यत्र तिलैर्विमिश्रं दद्यात्पितृभ्यः प्रय
तो मनुष्य इति विष्णुपुराणात् युगादयस्स्मृता ह्येत[illegible]त्वसिद्दै नव इति मत्स्यपुराणाच्च इयं च श्राद्धेऽपराह्णव्या
पिनी ग्राह्या तस्यापराह्णकालत्वात् कालव्याप्ति[illegible]न सर्वापेक्षया बलवत्वात् अत एवामावास्याश्राद्धनिर्ण
यमुक्तोक्तकालादर्शे एवं मन्वंतरादीनां युगादीनां [illegible]निर्णयः महालयस्य पक्षस्य अष्टकानामपि स्मृत इति य
त्तु दैवे शुक्ले दैवे तथा कृष्णे युगादीकव योविदुः शुक्ले पूर्वाह्णिके ग्राह्या कृष्णे चैवापराह्णिक इति वचनं तदपि उपक्रमकाल रामः
परं शुक्लपक्षस्य पूर्वाह्णे श्राद्धं कुर्याद्विचक्षणः कृष्णपक्षेऽपराह्णे तु रौहिणं तु न लंघयेदिति वायवीयवचनात् यदा यदा ७
शुक्लपक्षगता युगादितिथिः पूर्वदिने कुतुपोत्तरार्धमेवारभ्य प्रवृत्ता परदिने दध्यापराह्णेपि किंचिद्वर्तते तदा संपूर्णा

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

7A

ऽपराण्हव्यापित्वेनपूर्वदिनगतायाएवग्राह्यत्वेप्राप्तेतदपवादत्वेनकुतुपपूर्वार्धरूपपूर्वाण्हव्यापिनी अल्पापराण्हस्पर्शिन्यपु
त्तराग्राह्येतिविधीयते नचतदापराण्हशास्त्रस्याप्यत्यंतबाधः अपराह्णेपिकिंचित्तस्याविद्यमानत्वात् हेमाद्रेस्तुमन्वादि
ष्वप्ययंनिर्णयः समतः मन्वादयोयुगाद्याश्चतिथयस्तासुमानवः स्नात्वाहुत्वाचजप्त्वाचदत्वानंतफलंलभेदिति भारतो
क्तस्नानादेरुत्तरा केचित्तु वैशाखस्यतृतीयांच पूर्वविद्धांकरोतिवै हव्यंदेवानगृण्हंति कव्यंचपितरस्तथेति गोभिलवचना
त्पूर्वाण्हेतु सदाकार्याःशुक्लामनुयुगादयः इतिनारदवचनाच्चश्राद्धेपि पूर्वाण्हव्यापिन्युत्तराकार्येतिवदंति तत्कालादर्शादिवि
रुद्धमप्युक्तंच अपराण्हःपितृणां अपराह्णेतुपैतृकं अपराह्णे पितृक्रियेत्यादिवचनैरपराह्णकालत्वाभिधानात् कर्मणो
यस्ययःकालस्तत्कालव्यापिनीतिथिः तस्यांकर्माणिकुर्वीत ह्रासवृद्धीनकारणंइतिवाक्यादपराह्णव्यापिन्याएवश्राद्धेग्रा
ह्यत्वात् पूर्वलिखितगोभिलवचनंरत्नाकरलेखितदिशोक्तं क्रियमाणतर्पणादिविषयंव्याख्येयं नारदवचनंतुदै
वशुक्लइतिवचनवदैवव्याख्येयं इयंचयुगादिःकृतयुगादितिथिमध्याएवकर्तव्यं मन्वादौचयुगादौचग्रहणेचंद्रसूर्ययोः
वैधृतौचव्यतीपातेतत्कालव्यापिनीक्रियेतिस्कंदपुराणात् भविष्ये वैशाखेशुक्लपक्षेतुतृतीयायांतथैवच गंगातोयन
रःस्नात्वामुच्यतेसर्वकिल्बिषैः तस्यांकार्योयवैर्होमोयवैर्विष्णुंसमर्चयेत् यवान्दद्याद्विजातिभ्यः प्रयतःप्राशयेद्यवा
निति अत्रदानविशेषोभविष्ये इमांप्रकम्य उदकुंभान्सकनकान्सान्नान्सर्वरसैःसह यवगोधूमचणकान्सक्तून्दध्योदनं

(8)

कृसरत्ना०
८

तथा ग्रैष्मिकं सर्वमेवात्र सस्यं दाने प्रशस्यत इति देवीपुराणे तृतीयायां तु वैशाखे रोहिण्यृक्षे प्रपन्ने च उदकुंभप्रदानेन
शिवलोके महीयते मंत्रस्तु एषधर्मघटोदत्त इति पर्युक्तः पित्रोद्देशेनोदकुंभदानेतु एषधर्मघटोदत्तो ब्रह्मविष्णु
शिवात्मकः अस्य प्रदानात्तृप्यंतु पितरोपि पितामहाः गंधोदकतिलैर्मिश्रं सान्नं कुंभं फलान्वितं पितृभ्यः संप्रदा
स्यामि अक्षय्यमुपतिष्ठतु इति युगादिषु रात्रिभोजनमप्याश्विनं मुक्त्वाग्निधाने रात्रौ भुंक्ते वत्सरे तु मन्वादिषु युगा
दिषु अभिस्पृष्टं मंत्रं वा जपेद्दशन पातकं इति दशवारमिति शेषः यमः कृतोपवासाः सलिलं ये युगादिदिनेषु तु
दास्यंति सन्नादिसहितं तेषां लोका महोदया इति उपवासस्पर्शो विधेः तिर्व्यतीपातो युगमन्वादयस्तथा संमुखा उपवा
सेस्कर्दनाक्षवंति मास्करता इत्यन्यदेशात्दत्तवचनात् मलमासपतितत्रापि युगादिनिमित्तं श्राद्धं कार्यं मन्वादिषु च यु
गादौ च तन्मासे कृष्णयोरपीति मरीचिवचनात् अत्र समुद्रस्नानं महाफलमुक्तं सौरपुराणे युगादौ तु नरः स्नात्वा वि
धिवल्लवणोदधौ गोसहस्रप्रदानस्य कुरुक्षेत्रे फलं च यत् तत्फलं लभते मर्त्यो भिदानस्य च ध्रुवमिति इयमेव पर
शुरामजयंती सा त्व प्रदोषव्यापिनी ग्राह्या तथा च भार्गवार्चनदीपिकायां स्कांदे वैशाखस्य सिते पक्षे तृतीयायां पुन
र्वसौ निशायाः प्रथमयामे रामाख्यः समये हरिः रेणुकायास्तु योगर्भादवतीर्णो भुवि स्वयमिति दिनद्वयेन व्या
प्तो अंशतः समव्याप्तौ वा परा अन्यथा पूर्वैव तदुक्तं तत्रैव भविष्ये शुक्लातृतीया वैशाखे शुद्धोपोष्याहिनद्वये निशायां

रामः
८

... Rajwade Samshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

8A

पूर्वयामे चेउन्नरान्यत्र पूर्वकेति वैशाखशुक्लसप्तम्यां गंगोत्पत्तिः तदुक्तं पृथ्वीचंद्रोदये ब्राह्मे वैशाखशुक्लसप्तम्यां
जह्नुना जाह्नवी पुरा क्रोधात्पीता पुनस्त्यक्ता कर्णरंध्रात्तु दक्षिणात् तां तत्र पूजयेद्देवीं गंगां गगनमेखलामिति इ
यं च शिष्टाचारान्माध्यान्हव्यापिनी ग्राह्येति वदंति दिनद्वये तद्व्याप्तावव्याप्तौ वा पूर्वा षण्मुन्योरिति युग्मवाक्या
त् वैशाखशुक्लद्वादश्यां योगविशेषो हेमाद्रौ पंचनन[illegible]गुरुभूमिपुत्रौ मेषे रविः स्याद्यदि शुक्लपक्षे मासाभि
धाना करभेण युक्ता तिथिर्व्यतीपात इतीह योगः अस्मिन्कृतं गोभूमिहिरण्यवस्त्रदानेन सर्वं परिहाय पापं सुरत्वमि
ष्टं त्वमनामयत्वं मर्त्याधिपत्यं लभते मनुष्य इति [illegible] संदेः मासाभिधानतिथिर्द्वादशी करभो हस्तः वैशाखशु
क्लचतुर्दशी नृसिंहजयंती सा च प्रदोषव्यापिनी ग्राह्या वैशाखशुक्लपक्षस्य चतुर्दश्यां विवस्वति अस्तंगामिनि सर्वेषां
पुरुतस्तंभमध्यतः प्रवक्ष्ये महाविष्णुर्नरसिंहाख्यस्तिर्दिष्ट तस्यां च तेन नरैः कार्यं महाविष्णोरति प्रियमिति नृसिंहप्रसादो
दाहृत नृसिंहपुराणेऽस्तमये स्य जन्मकालत्वोक्तेः जन्मत पूजन्मकालस्यैव पूजारूपकर्मकालत्वात् दिनद्वये तद्व्याप्ता
वव्याप्तौ वा परा संकल्परूपव्रतोपक्रमकालत्वात् चतुर्दश्या च पूर्णिमेति युग्मवाक्याच्च अस्यां प्रातः कृत्यं विधाय स
र्यादिदेवताभ्यो व्रतं निवेद्याचम्य प्राणानायम्योदङ्मुखो वारिपूर्णं ताम्रपात्रं गृहीत्वा संकल्पं कुर्यात् तदुक्तं हेमाद्रि
उदाहृत नृसिंहपुराणे नियमं च प्रकुर्वीत दंतधावनपूर्वकं नियमः संकल्पः दंतधावनग्रहणं प्रातः कृत्योपलक्षणं

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

दंतधावनं च तृणपर्णादिना द्वादशगंडूषैर्वा कार्यं उपवासदिने काष्ठस्य निषेधात् संकल्पमंत्रस्तत्रैव श्रीनृ
सिंह महोग्रस्त्वं दयां कृत्वा ममोपरि आवाहं च विधास्यामि व्रतं निर्विघ्नतां नयेति ततः व्रतस्थेन न कर्तव्या
संगतिः पापिभिः सहेत्यादिवचनात् मिथ्यालापपाखंडादिसंभाषणवर्जनं कुर्यात् ततो मध्यान्हवेळायां
नद्यादौ मृद्गोमयतिलामलकैः स्नात्वा नित्यकर्म कृत्वा गृहं गच्छेत् केचित्तु अस्य व्रतस्य संकल्पो मध्यान्ह
एव कर्तव्य इत्युक्तवान् तत्र प्रमाणत्वेन ततो मध्यान्हवेळायां नद्यादौ विमलजले इत्युपक्रम्य परिधाय शुचिर्वासो
व्रतकर्म समारभेदिति नृसिंहपुराणे लिखितं ततो नियमं च प्रकुर्वीतेत्यादिना संकल्पमभिधाय व्रतस्थे
नेत्यादिना मिथ्यालापादिवर्जनप्रदर्शनपूर्वकं ततो मध्यान्हे नद्यादिना स्नानमभिधाय परिधाय शुचिर्वासो नि
त्यकर्म समारभेदित्यभिधानात् नित्यं मध्याह्नसंध्यादि ततो गोमयोपलिप्ते स्थले कृत्वा तत्र कलशं संस्था
प्य हैमीं पलतदर्धार्धमितां प्रतिमां संस्थाप्य प्राणप्रतिष्ठां कृत्वा मूलमंत्रेण वैदिकेन नाम्ना वा आवाहनादि
कृत्वा स्नानसमये पंचामृतैः स्नापयित्वा यज्ञोपवीतवस्त्रे दत्वा गंधादिभिः पूजयेत् तत्र मंत्रः चंदनं शीतलं
दिव्यं चंद्रकुंकुममिश्रितं ददामि तव तुष्ट्यर्थं नृसिंह परमेश्वर इति चंदनं कालोद्भवानि पुष्पाणि तुलस्या
दीनि वै प्रभो पूजयामि नृसिंह त्वं लक्ष्म्या सह नमोस्तु ते इति पुष्पं कालागरुमयं धूपं सर्वदेवसुवल्लभं करोमि

9A

तेमहाविष्णो सर्वकामसमृद्धये इतिधूपं दीपः पापहरः प्रोक्तस्तमोराशिविनाशनः दीपेनलभतेतेजस्तस्मा
द्दीपंददामिते इतिदीपं नैवेद्यंसुखदंचारुभक्ष्यभोज्यसमन्वितं ददामितेरमाकांतसर्वपापक्षयंकुरु इतिनैवेद्यं
फलतांबूलदक्षिणादत्वार्घ्यंदद्यात् तत्रमंत्रः नृसिंहाच्युतदेवेशलक्ष्मीकांतजगत्पते अनेनार्घ्यप्रदानेनसफलाःस्यु
र्मनोरथाः ततोनीराज्यपुष्पांजलिंदत्वास्तोत्रादिनानुत्वाप्रार्थयेत् तत्रमंत्रः पीतांबरमहाबाहो प्रल्हादभयनाशकृत्
यथाभूतेनार्चनेनयथोक्तफलदोभव ततोरात्रौगीतवाद्यपुराणश्रवणादिभिर्जागरणंकृत्वाप्रभातेपुनःपूजयित्वाविष्णु
द्देशेनब्राह्मणान्भोजयित्वा स्वर्णमयंसिंहंगोमहि[illegible]शय्यादिदत्वाप्रार्थयेत् मद्वंशेयेनराजातायेजनिष्यंतिमत्प
राः तांस्समुद्धरदेवेशदुस्तराद्भवसागरात् पातकार्णवमग्नस्यव्याधिदुःखांबुवारिभिः जीवैस्तुपरिभूतस्यमहादुः
खगतस्यमे करावलंबनंदेहिशेषशायिन्जगत्पते श्रीनृसिंहरमाकांतभक्तानांभयनाशन क्षीरांबुनिधिवासस्त्वंच
क्रपाणिर्जनार्दन व्रतेनानेनदेवेशभुक्तिमुक्तिप्रदोभव एवंप्रार्थ्यततोदेवंविसृज्यचयथाविधि उपहारादिकंसर्वमा
चार्यायनिवेदयेत् दक्षिणाभिःसुसंतोष्यब्राह्मणांस्तुविसर्जयेत् मध्याह्नेतुसमायुक्तोभुंजीतबंधुभिर्नरः इति अस्याः
एवयोगविशेषेणप्राशस्त्यंतत्रैवोक्तं स्वातीनक्षत्रयोगेचशनिवारेमहाव्रतं सिद्धियोगस्यसंयोगेवणिजेकरणेतथा
पुंसांसौभाग्ययोगेनलभ्यतेदैवयोगतः सर्वैरेतैस्तुयुक्तंतन्नृहत्याकोटिविनाशनम् एतदन्यतरेयोगेतद्दिनंपापनाशनमिति

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(10)

कृत्यरत्नां० १० तथा सर्वेषामपिवर्णानामधिकारोस्त्यत्रेने इदंचनित्यं वैशाखशुक्लपक्षेच्चतुर्दश्यांसमाचरेत् मज्जन्मसंभवंपुण्यंव्रतंपाप
प्रणाशनं वर्षेवर्षेचकर्तव्यंममसंतुष्टिकारकं वर्षेवर्षेइतिवीप्साश्रवणात् अन्यथानरकंयांतियावच्चंद्रदिवाकरावितिअ
करणेदोषश्रवणाच्च काम्यंच अपुत्रोलभतेपुत्रानित्यादिफलश्रवणात् इयमेवगारुडकल्पादिः वैशाखशुक्लपौर्णमा
स्यांविशेषोभविष्ये वैशाखीकार्तिकीमाघीतिथयोतीवपूजिताः स्नानदानविहीनास्तानने याः पांडुनंदनेति पाद्मे वैशा
ख्यांविधिवत्स्नात्वाभोजयेद्ब्राह्मणान्दश कृसरंसर्वपापेभ्योमुच्यतेनात्रसंशयइतिविष्णुधर्मोत्तरे वैशाख्यांपौर्णमा
स्यांतुब्राह्मणान्सप्तपंचच क्षौद्रयुक्तैस्तिलैःकृष्णैर्वाचयेदथवानरः प्रीयतांधर्मराजेतियद्वामनसिवर्त्तते तिलैर्हृते
रितिविशेषः वाचयेत्स्वस्तिवाचयेदित्यर्थः यावज्जीवकृतात्पापात्तत्क्षणादेवमुच्यतइति यद्वामनसिवर्ततेयत्फलका
मःस्यादित्यर्थः इतिवैशाखकृत्यानि ॥ अथज्येष्ठकृत्यानि ज्येष्ठकृष्णद्वितीयासमानकल्पादिः ज्येष्ठकृष्णचतुर्द
शीमाहेश्वरकल्पादिः ज्येष्ठशुक्लतृतीयायांरंभाव्रतं तथाचभविष्ये भद्रेकुरुष्वयत्नेनरंभाख्यंव्रतमुत्तमं ज्येष्ठ
शुक्लतृतीयायांस्नात्वानियमतत्परा इयंचपूर्वविद्धाग्राह्या बहुनपातयारंभासावित्रीवटपैतृकी कृष्णाष्टमीचभू रामः
ताचकर्तव्यासंमुखीतिथिरितिस्कांदोक्तेः इयमेववामनकल्पादिः ज्येष्ठशुक्लचतुर्थ्यांतुजातापूर्वमुमासती तस्मा १०
त्सातत्रसंपूज्यास्त्रीभिःसौभाग्यवृद्धये उपहारैश्चविविधैर्गीतनृत्योत्सवादिभिः होमैर्पयोभिर्वस्त्रैश्चपत्रपुष्पस्रगं

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yeshwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे

राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)

दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८

Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com